

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT MEZINÁRODNÍCH STUDIÍ
U kříže 8, 158 00 Praha 5
Tel. 0042/251080250
Fax 0042/251620294

Posudek na bakalářskou práci Kateřiny Matějkové

Řecko- britský spor o kulturní dědictví: debata o návratu „soch lorda Elgina“ na athénskou Akropoli

Kateřina Matějková si jako téma své bakalářské práce vybrala kauzu tzv. Elginových soch – části výzdoby athénské Parthenónu, kterou na počátku 19. století převezl do Británie tehdejší velvyslanec lord Elgin, od roku 1816 je v majetku britské vlády a uložena v londýnském Britském muzeu a o jejíž navrácení do Athén usiluje řecká strana. Téma je zajímavé nejen pro svou nejednoznačnost (především pokud jde o etické argumenty) a proto, že v českém prostředí nebyla problematika Elginových soch dosud soustavněji zpracována, ale především tím, že odkazuje k obecné otázce navrácení kulturního dědictví, často získaného během koloniální éry, do země původu. Parthenón jako symbolické ztělesnění řeckého národa a jeho tradice má však mezi těmito uměleckými díly výsadní postavení.

Předkládanou práci považuji za všestranně výbornou – po stránce faktografické, argumentační, jazykové i formální. Struktura je plně funkční. Úvod a zejména rozbor literatury (autorka vyváženě čerpá ze zdrojů britské a řecké provenience a různého názorového ukotvení, které v rozboru literatury mapuje) je příkladný. Stať je členěna do dvou částí - kratší první je věnována „doličnému předmětu“, Parthenónu, jeho sochařské výzdobě a symbolickému významu, v druhé části autorka prozkoumává okolnosti převedení skulptur do Anglie, řecké snahy o jejich navrácení a především právní a etické argumenty obou stran – ty pak autorka stručně shrnuje v závěru. Text vhodně doplňuje obrazová příloha.

Navrhuji, aby se autorka při obhajobě pokusila stručně postihnout širší mezinárodní souvislosti kauzy Elginových soch, např.:

- považuje případ parthenónských skulptur za jedinečný, anebo v zásadě srovnatelný s jinými uměleckými díly vyvezenými ze země původu (autora posudku napadají obelisky zdobící náměstí v Paříži či Římě)?
- existuje precedens, na nějž by se zastánci navrácení skulptur do Řecka mohli odvolávat?
- je o Elginových sochách možné uvažovat o paralele k případům z českého prostředí (tzv. Dáblova bible, Rudolfské sbírky..), anebo jde o případy zcela nesrovnatelné?

Proč podle autorky při posuzování morálního nároku Řeků na Elginovy sochy „asi není podstatné“, zda existují historické a kulturní vazby mezi antickým a novodobým Řeckem? (s. 36)

Práce Kateřiny Matějkové podle mého názoru bez výhrad splňuje nároky na bakalářské práce kladené. Rád ji proto **doporučuji** k obhajobě a navrhuji, aby byla hodnocena stupněm **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 4. června 2009